UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Questiones spiritualis [con]uiuij delicias preferentes, super euangelijs tam de te[m]pore [quam] de sanctis

Johannes <de Turrecremata>

Lyon, 18. Jan. 1509

D[omi]nica prima post oct[auas] epiphanie.

urn:nbn:de:hbz:466:1-70506

Visual Library

efficacia.ſed etiaꝫ forma baptiſ
mi.que eſt. In nomine pr̄is ⁊ fi-
lij ⁊ ſpūſſancti. Matt.vlt. Eun-
tes docete omnes gentes bapti-
zātes eas in nomine pr̄is ⁊ filij
et ſpiritusſcti. Et ideo in baptiſ-
mo chriſti vt hieronim⁹ ait Mi
ſterium trinitatis demōſtratur.
filius in natura humana bapti-
zatur.ſpiritusſanctus in ſpecie
colūbe deſcendit:patris vox te-
ſtimonium filio perhibentis au
ditur.⁊ ideo conueniens fuit in il-
lo baptiſmo pater declaretur in
voce. ¶ Ad argumentum in op-
poſitum respondet.negando cō
ſequentiam. Et ratio eſt.qꝛ diui
nitas chriſti non debuit omni-
bus in ei⁹ natiuitate manifesta-
ri.ſꝫ magis occultari in defecti
bus infantilis etatis.ſꝫ quando
peruenit ad ꝑfectā etatē in qua
oportebat eum docere ⁊ miracu
la facere ⁊ homines ad ſe conuer-
tere. tūc teſtimonio patris erat
eius diuinitas indicanda. vt ei⁹
doctrina credibilior fieret. Vñ
⁊ ip̄e dicit Joh.v. Qui miſit me
pater ipſe teſtimoniuꝫ perhibet
de me ⁊ hoc p̄cipue in baptiſmo
per quē homines renaſcūtur in
filios dei adoptiuos. Filij autē
adoptiui iſtruunt ad ſimilitudi-
nem filij naturalis. Unde hyla-
rius dicit ſup Matth. Qđ ſuper
ieſū baptizatū deſcēdit ſpūſſan
ctus.⁊ vox pr̄is audita eſt dicen
tis. Hic eſt filius me⁹ dilect⁹.
vt ex his q̄ ſeruabātur in xp̄o co
gnoſceremus poſt aque lauacrū
et de celeſtibus ꝑtibus ſanctū in
nos ſpm̄ auolare ⁊ paterne vo-
cis adoptione dei filios fieri.

Ominica
p̄ma p⁹ octa-
uas epipha-
nie. ē illđ euā
geliū. In illo
tēpore nuptie
facte ſūt i cha
na galilee ⁊c. Joh.ij. circa quod
pn̄t diſputari ſequētes q̄ſtiones
¶ Prima. vtrum xp̄s debuit mi
racula facere. ¶ Scđa. Utrum
conuenienter xp̄s incepit facere mi
racula in nuptijs. mutādoq; aquā
in vinū.ita vt cōuerſio aque in vi
num fuit p̄mū miraculum ꝑ euꝫ
factum. ¶ Tertia. Utrum quis
fuit ſponſus in p̄dictis nuptijs.

D primaꝫ
q̄ſtionē qua q̄
ritur (3.p.q.
43.ar. p̄mo)
Utrū xp̄s de
buit miracu-
la facere. ſic
ꝓcedit. Et videt q̄ nō. ¶ Prio
ſic. Factū em̄ xp̄i v̄bo ſuo debet
concordare.ſꝫ ip̄e dicit Mat.xvj.
Generatio mala ⁊ ꝑuerſa ſignū
querit.⁊ ſignū nō dabit ei niſi ſi
gnum ione ꝓphete. ergo non de
buit facere miracula. ¶ Secun
do ſic.ſicut xp̄s in ſcđo aduentu
ventur⁹ eſt in v̄tute magna ⁊ ma
ieſtate.ita in p̄mo aduētu venit
in infirmitate.ſm̄ illud. Yſa.liij.

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Virū doloꝝ ⁊ ſciētē infirmitatē
ſꝫ operatio miraculoꝝ magis ꝑ
tinet ad virtutem ꝙ̄ ad infirmi-
tatē. ergo nō fuit ꝯueniens vt in
primo aduētu miracula faceret.
¶ Tertio. Chriſtꝰ venit ad hoc
vt per fidem homines ſaluaret.
ſm illud Heb. xij. Aſpiciētes in
autorem fidei ⁊ ꝯſummatorem
ieſum. ſed miracula diminuunt
meritum fidei. Unde dñs dicit
Joh. iiij. Niſi ſigna ⁊ prodigia vi
deritis non creditis ergo videt᷑
ꝙ xp̄s nō debuit facere miracu-
la. ¶ In oppoſitum eſt euāgeliū
preſens in quo miraculum fecit
de ꝯuerſione aque in vinū. ¶ Re
ſpondeo dicendum ſub iſta con-
cluſione. ꝙ ꝯuenientiſſimuz fuit
ꝙ xp̄s miracula faceret. Pro cu-
ius ꝯcluſionis declaratione eſt
ſciendum ꝙ diuinitus ꝯceditur
homini maracula facere. ꝓpter
duo. Primo ⁊ pricipaliter ad cō
firmandā veritatem quaz aliqs
docet. Quia eñ ea que ſūt fidei
humana rationē excedūt. nō pñt
per humanas rationes probari.
ſed oportet ꝙ ꝓbentur ꝑ argu-
mentum diuine virtutis. vt duz
aliquis facit opa que ſolus deꝰ
facere poteſt credātur ea que di
cuntur eſſe a deo. Sicut cuz ali
quis defert litteras anulo regis
ſignatas. credit᷑ ex voluntate re
gis pceſſiſſe quod in illis ꝯtine
tur. Scd̄o ad oſtendēdum pñtiā
dei in homine ꝑ gratiaz ſpūſcti.
vt duz ſcꝫ homo facit opera dei
credat᷑ deus habitare in eo per
gratiaz. Unde Gal. iij. Qui tri-
buit vobis. ſpūm ⁊ operat᷑ virtu
tes in vobis. Utrū aūt circa xp̄s
erat hoibus manifeſtādū. ſcꝫ ꝙ
deus eſſet in eo ꝑ grām. nō ado-
ptionis ſꝫ vnionis. ⁊ ꝙ eiꝰ ſupna
turalis doctrina eſſet a deo. ⁊ iō
ꝯuenientiſſimū fuit vt ip̄e mira
cula faceret. Uñ ip̄e dicit Joh.
x. Si mihi nō vultis credere opi
bus credite. Et Joh. v. Opera q̄
dedit mihi pater vt faciam ipſa
ſunt vt teſtimonium ꝑhibent de
me. ¶ Ad rationes in oppoſitū.
¶ Ad primā rñdet᷑. negādo cōſe
quentiā. Et ratio eſt. qꝛ hoc ꝙ dr̄
Mat. xvj. Signū nō dabit᷑ ei niſi
ſi ſignū Jone. ſic intelligēdū eſt
vt dicit Chryſoſtomꝰ. ꝙ tūc non
acceperūt tale ſignū quale de ce
lo petebāt. nō ꝙ nullū ſignū eis
dedit. vel qꝛ ſigna faciebat nō ꝓ
pter eos quos ſciebat lapideos
eſſe ſed vt alios emendaret. Et
ideo nō eis ſicut alijs illa ſigna
dabantur ¶ Ad ſcd̄am reſponde
tur. negando ꝯſequentiaz. Et ra
tio eſt. qꝛ licet xp̄s venerit in in
firmitate carnis. venit tñ in vir
tute dei quod erat manifeſtandū
per miracula. ¶ Ad tertiā rñdet᷑
negādo ꝯſequētiaz. Et ratio eſt
qꝛ licet miracula in tantū dimi
nuant meritum fidei inquantū
per hoc oſtendit᷑ duricia eoꝝ
qui nolūt credere ea que ſcriptu
ris diuinis ꝓbant᷑ niſi ꝑ mira
cula tñ melius eſt eis vt vel per mi
racula ꝯuertet᷑ ad fidē ꝙ̄ ꝙ om
nino in īfidelitate permaneāt.

AD ſecūdā
queſtionem q̄
q̄ritur(3.p.q.
43.ar.3)vtrū
xp̄s ꝯueniēt
incepit face-
re miracula i
nuptijs mutando aquam in vinū
ſic ꝓceditur. Et videtur ꝙ non.
¶ Primo ſic. Miraculū de cō
uerſione aque in vinū fecit anno
ſue etatis triceſimo vel triceſi-
moprimo. ſed in libro de infātia
ſaluatoris legitur. ꝙ xp̄s in ſua
puericia fecit multa miracula.
ergo videt̄ ꝙ tunc non inceperit
facere miracula. ¶ Secundo ſic
Chriſt⁹ faciebat miracula v̄tute
diuina. ſꝫ virt⁹ diuina fuit in eo
a principio ſue cōceptionis. Et
tunc em̄ fuit deus ⁊ homo. ergo
videtur ꝙ a principio miracula
fecerit. ¶ Tertio ſic. Chriſt⁹ an̄
illud tempus cepit ꝯgregare di-
ſcipulos. vt legitur Mat. iiij. et
Joh. j. Sed diſcipuli ꝯgregati
ſunt ꝓpter miracula. ergo vide
tur ꝙ ante miraculū factū in nu
ptijs alia miracl̄a fecerit. ¶ In
oppoſitū eſt euangeliū p̄ſs vbi
dicitur. Hoc initiū ſignoꝝ fecit
ieſus. ¶ Reſpondeo dicendum
ſub aliquib⁹ ꝯcluſionib⁹. ¶ Pri
ma eſt ꝙ ꝯuenienter xp̄s diſtulit
facere miracula vſqꝫ ad pfectaꝫ
etatē aptā ad docenduꝫ. Iſta cō
cluſio oſtenditur ſic. Miracula
facta ſunt a chriſto ꝓpter cōfir
mationē doctrine ſue. ⁊ ad oſten
dendam diuinā virtuteꝫ in ipſo
ideo quantū ad primū nō debuit
ante miracula facere ꝙ docere
inciperet non debuit aūt docere
ante pfectaꝫ etatē qualis eſt tri-
ginta annoꝝ. Unde Geñ. xlj. le-
gitur. ꝙ triginta annoꝝ erat io-
ſeph qn̄ ſuſcepit regimē egipti.
Similiter. ij. Reg. v. legitur de
dauid. ꝙ triginta annoꝝ erat cū
regnare cepiſſet. Item ezechiel
etiam anno triceſimo cepit pro-
phetizare. vt habet̄ Ezech. j. Et
ideo ꝯueniens fuit vt chriſt⁹ an̄
triceſimum annum non doceret
nec per ꝯſequens miracula face
ret. Scd̄o oſtendit̄ idem inquā-
tum miracula ſua erāt ſue diui-
nitatiuis manifeſtatiua q꞉ ſic de
buit per miracula diuinitatē oñ
dere vt crederet̄ veritas huma
nitatis ipſius. i. non impediret̄
cognitio vere humanitatis ipſi⁹.
Et ideo nō fuit ꝯueniens cuꝫ an̄
perfectam etatē miracula face
re. ne eius incarnatio fantaſtica
crederet̄. Unde Chriſoſtomus
ſuper Johem dicit. Decenter nō
incepit ſigna facere ex p̄ma eta-
te. exiſtimaſſent em̄ fantaſiā eſſe
incarnationē. ⁊ ante opportunū
temp⁹ cruci eū tradiſſent. ¶ Se
cunda concluſio. Conuerſio aq̄
in vinuꝫ fuit primū miraculum
chriſti abſolute. Patet iſta ꝯclu
ſio ex euāgelio p̄nti Scd̄o patet
ſic. Quia oppoſitū eſt ꝯtra v̄ita-
tem euāgelij. ergo ꝯcluſio vera.
añcedens ꝓbatur ſic Joh. j. d꞉ ꝙ
xp̄s adhuc erat icognit⁹. nō ſolū

ipſi populo.ſed etiã iohanni pre
curſori eius.(⁊ tangit.3.par.q.
36.ar.4.ad tertiũ.Item ibidem
q.43.ar.3.ad.pmũ.)Unde iohã
nes baptiſta loquẽs de eo dixit.
Et ego neſciebã euz.ſcz ante ba
ptiſmũ. Similit loquẽs iudeis
dixit:.Medius veſtrũ ſtetit quẽ
vos neſcitis. Si aũt ante mira⸗
cula feciſſet nõ fuiſſet ſic inco⸗
gnit⁹ maxime ſuo pcurſori qui
ad ipſum manifeſtãdũ nat⁹ erat
vt ptz Luc.j.immo etiã nec pre
curſore indiguiſſet.qꝛ eius mi⸗
racula ſufficiẽter manifeſtaſſẽt
euz.Et ideo dicere ꝙ fecerit mi
racula ante baptiſmũ videt eſſe
expſſe cõtra euãgeliũ. ¶Tertia
ꝯcluſio.cõuenietiſſime xps ince
pit facere miracula in nuptijs.
Ptz iſta ꝯcluſio.qꝛ per hoc tha⸗
ciani ⁊ marciani ceterorũqꝫ qui
nuptijs detrahũt pfidia ꝙ ſit dã
nabilis inſinuauit. Nã vt ait be
da. Si thoro immaculato ⁊ nu⸗
ptijs debita caſtitate celebratis
culpa ineſſet.nequaꝙ eas ſigno
ruz ſuoꝝ initijs ꝯſecrare voluiſ
ſet. ¶Quarta ꝯcluſio. cõuenien
ter xps primũ miraculũ fecit in
ꝯuertẽdo aquã in vinũ.Que cõ⸗
cluſio pz.qꝛ per hoc apparuit ꝙ
nõ ad ſoluẽdũ legẽ aut pphetas
veniſſet.ſed ꝙ ea que in lege et
pphetis ſcripta erant ſpũaliter
forent intelligẽda. Ũñ beda in
omelia eiuſdem.potuit dñs va⸗
cuas implere hydrias vino qui
in exordio mũdane creatiõis cũ
cta creauit ex nihilo.ſed maluit
de aqua facere vinũ quo typice
doceret nõ ſe ad ſoluendũ ⁊ im⸗
probandũ: ſed adimplẽdũ poti⁹
legẽ pphetaſqꝫ veniſſe. nec illa
a ſe per euãgelicã gratiã facere
⁊ docere quãꝙ legalis ⁊ ppheti
ca ſcriptura ante facturũ doctu
rũqꝫ ſignaret. ¶Ad rõnes in op
poſitũ. ¶Ad pmã rñdet ꝙ liber
de infantia ſaluatoris eſt tanꝙ
heretic⁹.reprobat⁹.eſt enĩ mul⸗
tis mẽdatijs ꝯfect⁹. ¶Ad ſcdaz
rñdet negãdo ꝯñam.qꝛ lz pote⸗
ſtatẽ miracula faciẽdi haberet
xps a pncipio ꝯceptiõis.decuit
tñ illã operari ſm qd neceſſariũ
erat ad ſalutẽ humanã ppt quã
carnẽ aſſumpſerat.⁊ ſic miracu
la fecit virtute diuina vt fidei de
veritate carnis ei⁹ piudiciũ nõ
faceret. ¶Ad tertiã rñdet negã
do ꝯñam.⁊ ratio eſt.qꝛ ad laudẽ
diſcipuloꝝ illorũ ptinet ꝙ xpm
ſecuti ſunt cũ nulla eũ miracula
facere vidiſſent . ſicut gregori⁹
dicit in quadã omelia.⁊ qd dicit
ꝙ crediderũt in eũ diſcipuli.nõ
ꝙ tunc primũ crediderũt.ſed q
tunc pfectius crediderũt.vel di
ſcipulos vocat eos q futuri erãt
diſcipuli.vt refert auguſtin⁹ in
libro de ꝯſenſu euangeliſtaruz.

D tertiam
qſtionem qua
querit. Quis
fuit ſpõſus in
predictis nu
ptijs.ſic rñdet
Circa hoc ...

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

duplex opinio.vna eſt ſm hiero.⁊ auguſtinū in prologo.⁊ in gloſa.ꝙ ipſe fuerit iohānes euāgeliſta. Alia eſt opinio victorini.criſoſtomi.⁊ origeñ.ꝙ nō fuerit iohānes euāgeliſta ſʒ ali⁹. Probat hoc victorinus ſic. Cum virginitas ſit in carne corruptibili in corruptionis perpetua meditatio.nō eſt credēdū ꝙ iohānes cum de virginitate teſtimoniuʒ perhibeat vnꝙ̄ in nuptijs cōſenſerit. Sed ad hoc dicit albert⁹ magnus ſuper Johānē.ꝙ abſqʒ dubio celebrior opinio eſt ꝙ iſte ſponſus fuerit iohānes euāgeliſta.⁊ ꝙ ſponſa fuit vna de virginib⁹ deo ꝯſecrata que poſtea cū matre ieſu permāſerit. ¶ Et ad argumentū victorini rn̄det ſic ꝙ eſt incorruptio ſm mentē.⁊ incorruptio ſm corpus.⁊ incorruptio ſm vtrūqʒ. Uirginitas aūt que quidē radicē habet in mente et ramos in corpore.vt dicit ambroſius.primo ⁊ ꝓncipaliter meditationē habet in mēte. Incorruptionis aūt corporis meditatio pro diuerſitate tēporis eſt diuerſa.qꝛ nō reuelato tempore gr̄e ꝙuis incorruptio corporis deſiderek̄ tamen cōmittik̄ diſpēſationi diuine. Sic etiam beata virgo fuit.eo ꝙ tūc matrimoniū fructificabat gratie diuine.qꝛ cum ꝓpagatione ſeminis fiebat etiā ꝓpagatio religiōis. Tēpore aūt reuelate gratie incorruptio corporis tenebak̄ in corporis itegritate ⁊ ſanctitate quod autem verbo caſtitatis fiebat etiam ad gētes ꝓpagatio religionis.⁊ qꝛ matrimoniū ante legem et caſtitas tēpore gratie deo fructificabāt. matrimoniū abrahe nō ꝑfertur celibatui iohānis:quia caſtitatē quaʒ iohānes exhibebat corpore. Abrahā habuit in habitu ⁊ mēte.⁊ talis incorruptiōis meditatio eſt virginitas vbi incorruptio tenetur in mēte ⁊ incorruptio corporis in habitu mētis ꝙuis non ſit in corpore. Et qđ dicit victorinus ꝙ nō cōſenſit iohānes in corruptionē corporis. intelligendum eſt de illa corruptione que violat habitū ꝯtinētie in mente.

Dominica ſecūda legik̄ euangelium. Cum deſcendiſſet ieſus đ mōte ⁊c̄. matthei. viij. In quo narrāk̄ duo miracula. Unū de ſanatiōe leproſi. Aliud de ſeruo cēturionis. Circa qđ poſſunt diſputari ſequētes queſtiones. ¶ Circa primū queritur.vtrum cōueniens fuit ꝙ xp̄s leproſum tangēdo ſanaret. ¶ Scđo. vtrū ſit verum ꝙ iſte leproſus ideo poſtꝙ̄ fuit ſanatus iuſſus eſt ire ad ſacerdotē ad ſignificandū ꝙ mūdatus a lepra peccati per cōtritionē teneatur ſe oſtēdere ſacerdoti per ꝯfeſſionē. ¶ Tertio querik̄.vtrum in xp̄o cadit admi

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN